

kierowanego do obszarów przedstawionych na załączniku do rysunku „Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030” należy dostosowywać do zmian stanu ich rozwoju, identyfikowanych w procesie monitorowania stanu rozwoju województwa. Celem polityki regionalnej powinna być w tym przypadku pomoc w przewyżczeniu sytuacji problemowej, a nie stałe subsydiowanie wskazanej kategorii obszarów.

Podkreślić należy, że podobnie jak inne regiony, także województwo kujawsko-pomorskie jest wewnętrznie zróżnicowane pod względem niemal wszystkich aspektów opisujących stan rozwoju. Zróżnicowanie stanu rozwoju jest zjawiskiem normalnym i typowym dla każdego systemu społeczno-gospodarczego w każdym terytorialnym poziomie odniesienia. Celem polityki rozwoju województwa w III dekadzie XXI wieku nie będzie bezwzględne dążenie do wyrównania stanu rozwoju (Samorząd Województwa nie jest także wyposażony w instrumenty zapewniające pełne i skuteczne działanie w tym kierunku), tylko dążenie do: nadania obszarom najniższym takich impulsów rozwojowych (przeprowadzenie interwencji w takim stopniu) by jakość życia w nich spełniała standardy oczekiwane i satysfakcjonujące w III dekadzie XXI wieku, umożliwiania obszarom o wysokim i bardzo wysokim stanie rozwoju – dalszego rozwoju, czerpania korzyści wynikających ze zróżnicowania województwa (umożliwiania rozwoju różnych części województwa w oparciu o ich swoiste potencjały endogeniczne). Jest więc możliwe, że w nadchodzącej dekadzie zróżnicowania stanu rozwoju na terenie województwa, mogą się utrzymywać. O ile standardy jakości życia w obszarach o najniższym stanie rozwoju będą satysfakcjonujące, nie należy oceniać takiej sytuacji negatywnie, choć oczywiście zmniejszanie dysproporcji rozwojowych jest zawsze oceniane jako korzystne i pożądane.

Gospodarowanie zasobami wody na terenie województwa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru niedoboru wody dla rolnictwa. W szeroko pojmowanym procesie rozwoju społeczno-gospodarczego coraz mocniej eksponuje się kwestię niedoboru zasobów wodnych w skali regionalnej i lokalnej, co przejawia się w postaci wyraźnie odczuwanego deficytu wody w różnych dziedzinach aktywności mieszkańców regionu. Problem ten wymaga kompleksowego podejścia z uwzględnieniem różnorodnych aspektów gospodarki wodnej, zarówno o charakterze ekonomiczno-gospodarczym jak i środowiskowo-przestrzennym czy etycznym. Woda stanowi ważny składnik wyżywienia oraz surowiec niezbędny w wielu procesach produkcyjnych i usługowych, a także czynnik podtrzymujący ekosystemy i regulujący klimat. Zalicza się ją do dóbr wspólnych, dostępnych dla wszystkich. Dlatego właściwe gospodarowanie wodą musi uwzględniać zarówno aspekty przyrodnicze, jak i aspekty społeczne, w kontekście potrzeb dla celów komunalnych, przemysłowych, rolniczych, czy rekreacyjnych. Rozmieszczenie potrzeb wodnych, uzależnionych od rozwoju społeczno-gospodarczego, nie zawsze pokrywa się z rozmieszczeniem zasobów wodnych, ich jakością i dostępnością. Dochodzi do tego degradacja środowiska powodowana przez człowieka, jak również zmiany klimatyczne. Stąd konieczność działań na rzecz poprawy stanu wód i środowiska wodnego, ochrona przed dalszym pogarszaniem jej stanu i jakości, ograniczenie i eliminowanie zanieczyszczeń wód oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju. Wymaga to podjęcia działań planistycznych, organizacyjnych a także inwestycyjnych, wspartych szeroką aktywnością informacyjno-edukacyjną ze strony jednostek samorządu terytorialnego oraz właściwych instytucji i organizacji. Niezbędne jest nadanie odpowiedniego impulsu działaniom, zmierzającym do ochrony zasobów wodnych, poprawy stanu i jakości wód oraz wypracowania zintegrowanego systemu gospodarowania wodami w wymiarze regionalnym i lokalnym. Obszary suszy obejmują tereny intensywnego rozwoju produkcji rolnej w województwie kujawsko-pomorskim, które jest czołowym producentem żywności w Polsce, a rolnictwo jest jedną z głównych dziedzin jego rozwoju gospodarczego. Susza, obejmująca obszary intensywnego rozwoju produkcji rolnej w województwie kujawsko-pomorskim może prowadzić zatem do zagrożenia stabilności gospodarki regionu w dziedzinie produkcji rolnej, a w szerszym ujęciu – zagraża pewnym aspektem bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Negatywny wpływ zjawiska suszy na rozwój województwa kujawsko-pomorskiego z dużym prawdopodobieństwem może być większy niż w pozostałych regionach kraju – wynika to ze specyficznych uwarunkowań tego rozwoju, w którym rolnictwo odgrywa znaczącą rolę, jak też z faktu, że obszar suszy dotyczy rejonów szczególnie predestynowanych do produkcji rolnej. Utrata efektywności produkcji rolnej, związanej z problemem nieutrzymania właściwego środowiska glebowego, niewątpliwie spowoduje obniżenie konkurencyjności województwa kujawsko-pomorskiego na płaszczyźnie krajowej.

Problem suszy w głównej mierze obejmuje południową i południowo-zachodnią część regionu (w tym głównie Kujawy). Dotyczy jednak coraz to większych obszarów województwa kujawsko-pomorskiego i wiąże się nie tylko z długotrwałym brakiem opadów atmosferycznych, ale również z malejącymi dyspozycyjnymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w okresie niedoboru wody dla roślin i potrzeb ich nawadniania, a także ze zmianą struktury opadów (większa niż kiedyś częstotliwość deszczów nawalnych oraz ich większy udział w ogólnej sumie opadów).